

Çeyrek Asırdır 'Tülütacak' Oluyor

Balıkesir'in işgali sırasında düşman askerlerini korkutmak için deri işçilerinin yüzlerini baca kurumuyla boyayıp, üzerlerine koyun postu giymelerini anlatan Tülütacak gösterisi, her yıl kentin kurtuluş günü olan 6 Eylül'de gerçekleştiriliyor. - 06.09.2018

İLKAN TOPRAK - Milli Mücadele döneminde debbağların, özellikle yüzlerini, el ve kollarını, ayaklarını baca kurumuyla boyayıp, farklı giysiler ve aksesuarla korkutucu bir görünüme kavuşarak Balıkesir'i işgal eden Yunan askerlerini korkutup kaçırdıkları rivayetinden ortaya çıkan Tülütacak gösterisi, her yıl sadece kentin kurtuluş günü olan 6 Eylül'de yapılıyor.

"Tülütacaklar", Kuvayımiliye kenti Balıkesir'de kurtuluş mücadelesinin önemli simgeleri arasında gösteriliyor.

Yunan işgali dönemlerinde düşmanı korkutup kaçırdıkları rivayet edilen "Tülütacaklar", o yıllarda cephaneye silah yerine keçi ve koyun postu, baca kurumu, çan, at ya da manda kuyruğu ve küçük bir değnek kullanıyor.

Deri ve postları birtakım işlemlerle kullanılabilir duruma getiren Debbağların, korkutucu görünüşlerine verilen ad olan "Tülütacak", her yıl 6 Eylül'de kentteki deri işçileri, üniversite ve lise öğrencilerinin desteğiyle canlandırılıyor.

Nasıl hazırlandılar

"Tülütacak" olacak 4'ü lise öğrencisi 2'si deri işçisi 10 kişi, kentin eski tabakhanelerinin bulunduğu yerde toplanıp, bir simit fırınından edindikleri baca kurumunu suyla karıştırdı ve ardından açıkta kalan baş, el, kol, bacak ve ayaklarını siyaha boyadı.

Daha önce hazırlanan ya da geçen yıllarda kullanılan koyun ya da keçi postlarını üzerlerine geçiren, deri şapka giyen göstericiler, boyunlarına çan takıp, bıyık olarak da at ya da manda kuyruğu kullandı.

Sabahın erken saatlerinde başlayan bu hazırlık yaklaşık 1 saati bulurken, “Tülübatak” olarak kendilerini bile tanıyamaz hale gelen 10 kişi, bir kamyonun kasasında şehir turu attı.

Ardından Balıkesir'in kurtuluş günü dolayısıyla yapılan törenin gerçekleştirildiği alana geçen “Tülütacaklar”, burada vatandaşları korkuttu, yüzlerini baca kurumuyula boyadı.

Kurtuluş Savaşı'nda eline silah dahi almadan düşmana korku salan “Tülütacaklar”, Yunan askerlerinin korkulu rüyası olsa da 6 Eylül kurtuluş günlerinde heyecanla bekleniyor ve çok seviliyor.

“Türklerin ölümsüz kahramanları var”

Balıkesir'de deri işçisi olarak çalışan 41 yaşındaki Özer Özgürbüz, 16 yaşından bu yana “Tülütacak” olduğunu ifade etti.

Her yıl 6 Eylül'de Balıkesir'in kurtuluş gününde gösterilere çıktığını dile getiren Özgürbüz, şunları kaydetti:

“25 yıldır aynı heyecanla 6 Eylül sabahı hazırlanıyor, Tülütacak oluyorum. Farklı bir duygu gerçekten. İşgalin olduğu yıllarda dericilerin cephanenin bittiği dönemde rivayete göre kazan karalarıyla, baca kurumuyula kendilerini boyayıp, kirli derilerle ellerinde meşaleyle çıkıp 'Siz Türkleri yenemezsiniz, Türklerin ölümsüz kahramanları var' dediğini anlattılar bize. Tülütacakların silahları, mühimmatları, kesici aletleri yok ama Yunan askerlerini kaçırmışlar. O anları göremedik, bilmiyoruz ama bugün o ruhu yaşatmaya çalışıyoruz. Tülütacak geleneğini genç nesillere aktarmak istiyoruz.”

Liseli Tülütacaklar

İlk kez Tülütacak olmanın heyecanını yaşayan Balıkesir Adnan Menderes Lisesi öğrencisi Ali Atıkbay ise arkadaşlarıyla böyle bir organizasyon içinde bulunmaktan dolayı mutlu olduğunu söyledi.

Atalarının işgal zamanında düşman askerlerini korkutmak amacıyla yaptığını canlandırdıklarını belirten Atıkbay, “Birazdan yürüyüş yapacağız, bu şanlı günde atalarımızın uygulamasını canlandıracak olmaktan dolayı çok mutluyum.” dedi.

İMKB Lisesi öğrencisi Melih Yağcı ise 15 yaşında olduğunu ifade ederek, “Atalarımızın, dedelerimizin geleneğini sürdürmek bizim için gurur kaynağı. Daha nice seneler bunu sürdürmek istiyoruz. Rivayete göre atalarımız gecenin bir yarısı böyle giyinip Yunan askerlerini korkutup kaçırmışlar.” diye konuştu.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA